

Tilbakemelding fra Norsk Folkeminnelag på Kulturrådets rapportutkast for status på implementeringen av UNESCOs konvensjon om vern av den immaterielle kulturarven av 2003 i Norge.

Norsk Folkeminnelag har lest Kulturrådets utkast, og finner det svært begrensende at vår organisasjon kun er nevnt under punkt 4.2 og ”Uformell utdanning” (s. 31). Påstanden om at vår organisasjon har utarbeidet kurs basert på tradisjonelle teknikker er dessuten feil.

Norsk Folkeminnelag er en frivillig, idealistisk kulturvernorganisasjon som ivaretar innsamling, formidling og forskning innenfor det folkloristiske fagfeltet. Organisasjonen har siden 1920 utgitt 176 bøker med emner fra hele det immaterielle kulturfeltet i Norge gjennom skriftserien Norsk Folkeminnelags skrifter. Våre utgivelser favner tradisjonsspesifikke kulturytringer som eventyr, sagn, anekdoter, ballader, trosforestillinger, skikker, folkelig dramatikk, ritualer, værmerker og trollformler. Dette er områder som uten innsamling, arkivering og formidling ikke ville vært mulig å revitalisere eller gjenbruke.

Ved å smalne inn begrepet immateriell kultur, slik Kulturrådet har gjort, til kun å omfavne utøvelse av tradisjonshåndverk, folkemusikk, fortellerkunst og minoritetsspråk, ekskluderes en stor og betydningsfull del av den norske kulturarven; folkloristikken. Den immaterielle kulturen er folkloristikkens primære forskningsfelt. Der etnologien dekker studiet av det materielle (inkludert redskapsbruk) og dets sosiale aspekt, så dekker folkloristikken det ikke-materielle aspektet av folkekulturen. Folkloristikk har vært etablert i Norge som akademisk universitetsfag siden 1886 og har fått fornyet relevans i dagens fag innen kulturhistorie og kulturvitenskap. I tillegg til å formidle disse fagenes innsikter tilrettelegger Norsk Folkeminnelag materialet til folkloristisk, kulturhistorisk og kulturvitenskaplig grunnlagsforskning.

Immateriell kulturarv er satt opp som et spesielt satsingsfelt innenfor UNESCO-konvensjonen. Vi oppfordrer Kulturrådet til å inkludere innsamling, bevaring, tilgjengeliggjøring, formidling og forskning på det muntlig traderte, slikt som nedarvede forestillinger, skikker, talemåter, medisinske råd og episke fortellinger som sagn, eventyr og viser i sine satsningsområder. Den immaterielle kulturen er flyktig og uholdbar. Den er avhengig av menneskelig formidling og tradering, og er i sin natur levende og i stadig forandring. Forskning, dokumentering, formidling og tilgjengeliggjøring ivaretar, bevarer og verner om immaterielle kulturuttrykk og kunnskap for nåtiden og ettertiden. Norsk Folkeminnelags bidrag til dette står i en særstilling i Norge.

Med vennlig hilsen
Norsk Folkeminnelag
Ved leder, Kathrine Klinkenberg
Oslo, 04.09.21

Vedlegg:

Tiltak/prosjekter gjennomført i perioden 2014-2018:

Norsk Folkeminnelags publikasjoner i perioden 2014-2019.

- 167. Astrid Nora Ressem (red.): *Norske middelalderballader. Melodier. Skriftlige kilder. Bind 2. Ridderballader, Kjempe- og trollballader.* Norsk visearkivs publikasjon 6 / Norsk Folkeminnelags skrifter 167. Spartacus forlag AS / Scandinavian Academic Press sap, Oslo 2013. ISBN 978-82-304-0120-0
- 168. Simon Olaus Wolff: *Riarhammeren eller Spøgeriet og to andre Sagnfortellinger.* Innledning og utvalg av Ørnulf Hodne. Norsk Folkeminnelags skrifter 168. Spartacus forlag AS / Scandinavian Academic Press sap, Oslo 2014. ISBN 978-82-304-0155-2
- 169. Astrid Nora Ressem (red.): *Norske middelalderballader - Melodier. Bind 3. Skjemteballader.* Spartacus forlag AS / Scandinavian Academic Press sap, Oslo 2015. ISBN 978-82-304-0119-4
- 170. Astrid Nora Ressem (red.): *Norske middelalderballader - Melodier. Bind 4. Biografier, register og tillegg.* Spartacus forlag AS / Scandinavian Academic Press sap, Oslo 2016. ISBN 978-82-304-0186-6
- 171. Kristofer Visted: *Jul i gamle dager.* Redigert av Gudmund Harildstad. Etterord av Bjørn Sverre Hol Haugen. Spartacus forlag AS / Scandinavian Academic Press sap, Oslo 2016. ISBN 978-82-304-0179-8
- 172. Eirik Kristoffersen: *Kampen om folkeminnesamlingen. Da folkeminnene ble et forskningsfelt og folket krevde dem tilbake.* Spartacus forlag AS / Scandinavian Academic Press sap, Oslo 2017. ISBN 978-82-304-0205-4
- 173. Line Esborg (red): *Optegnelser. Isak Sabas folkeminnesamling. Čállosat. Isak Saba álbmotmuitočoakkáldat.* Spartacus forlag AS / Scandinavian Academic Press sap, Oslo 2019. ISBN 978-82-304-0220-7

I tillegg har Norsk Folkeminnelag i perioden utgitt åtte nummer av tidsskriftet *Folkeminner NFL-nytt*. Tidsskriftet inneholder artikler om ulike folkloristiske emner og stoff til ren faglig orientering.